

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๕๓

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายมะฮูเซ็น มะสุยี (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ - ผู้ร้อง)

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/๕๑๑๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า คณะกรรมการ ฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า นายมะฮูเซ็น มะสุยี ข้าราชการการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ด้วย

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

(๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๕) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่น มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่ง และวรรคสอง ให้บุคคลดังกล่าวยื่นบัญชีพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ด้วย

มาตรา ๒๕๒ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว คือ (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง (๒) ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และ (๓) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ... ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง นับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ ... และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และวรรคสอง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป ...

(๒) นายมะสุเซ็น มะสุยี /ผู้ถูกร้อง ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๖) และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พร้อม พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี ผู้สั่งแต่งตั้งตามมาตรา ๑๐ (๔)

(๓) ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ/ผู้ร้อง ภายในสามสิบวันนับแต่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิสูจน์เจตนาของผู้ถูกร้อง ในกรณีไม่ยื่นบัญชี ฯ โดยมีหนังสือแจ้งให้ทราบ และชี้แจงข้อเท็จจริงในกรณีการเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว รวม ๔ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ โดยผู้ถูกร้องตอบตามหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ว่า ได้จัดทำบัญชี ฯ เรียบร้อยแล้ว และจัดส่งทางไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดลงทะเบียนตามหลักฐานการส่ง ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑, วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ และไม่ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริง

(๔) ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณาฟังคำแถลงของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องแถลงต่อศาลมีข้อความสรุปได้ว่า เมื่อเข้ารับตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตนมาที่ ทำเนียบรัฐบาลเพียงครั้งเดียว คือ วันรายงานตัวต่อเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (นายบุญชง วิสมหมาย) และลงชื่อในเอกสารประวัติและการเบิกเงินค่าตอบแทน พร้อมแจ้งและมอบฉันทะการเบิกเงินให้โดยเข้าบัญชี ธนาคารกรุงเทพ สาขานราธิวาส ต่อจากนั้น ผู้ถูกร้องไม่ได้มาอีกเลย แม้แต่ นายบุญชง วิสมหมาย ยังไม่รู้จักกับผู้ถูกร้องดี ขณะเดียวกันกับที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจทำให้เกิดมรสุมเศรษฐกิจแก่ผู้ถูกร้องด้วย ธนาคารนครหลวงไทย สาขานราธิวาส ฟ้องคดีแพ่งผู้ถูกร้องในวงเงินสองล้านสามแสนกว่าบาท ในช่วงนี้ผู้ถูกร้องต้องหลบหนีเจ้าหน้าที่ไปอยู่ต่างประเทศ (มาเลเซีย) ในเรื่องกรณียื่นบัญชี ฯ นั้น ผู้ถูกร้องเคยส่งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ครั้งหนึ่ง ซึ่งถ้านับตามกฎหมายจริงๆ เลยกำหนดแล้ว ต่อคำถามถึงเรื่องการยื่นบัญชี ฯ ว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ เฉพาะกรณีเข้ารับตำแหน่ง หรือรวมทั้งการพ้นจากตำแหน่งด้วย ผู้ถูกร้องตอบว่า “๒ ครั้งที่ผมส่งวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ส่งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือ รับตำแหน่งภายในหนึ่งเดือน แล้วตอนพ้นจากตำแหน่งครั้งหนึ่ง แต่ว่าผมส่งมาขอแบบฟอร์มเพื่อกรอกรายละเอียด และขอสำเนาเอกสารต่างๆ ที่ผมส่งมาให้ ผมรับทราบเพื่อจะกรอกให้มันถูก...” และ “ที่ผมส่งมาวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ตามหนังสือที่อ้างถึงได้รับแล้ว และได้รับทราบทุกประการ และเคยทำหนังสือชี้แจงมาแล้ว เพื่อชี้แจงอีกครั้งหนึ่ง ขอโปรดส่งแบบฟอร์ม

คำชี้แจงรายละเอียดมาด้วย เนื่องจากไม่มีแบบฟอร์ม ตลอดถึงสำเนาคำชี้แจงขาดเสียหายเนื่องจากถูกน้ำฝน จึงขอความกรุณาช่วยจัดส่งแบบฟอร์มกรอกคำชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินต่างๆ มาด้วย ส่วนทรัพย์สินของข้าพเจ้า ภริยาและบุตรยังเหมือนเดิม ผมยังเข้าใจว่า เอกสารต่างๆ ของผมยังอยู่ที่ ป.ป.ป. ... ผมก็ขอถามเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ว่า ในเมื่อทางนี้ไม่ได้รับ ผมก็ต้องไปติดตามอีกที่ ผมก็ต้องติดตามที่ไปรษณีย์อีก ... เป็นหน้าที่ของผม...”

(๕) ผู้ร้องมีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/๑๕๗๓ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า (ก) ส่งบัญชี ฯ ตามหลักฐานการจัดส่งทางไปรษณีย์ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ได้รับ (ข) ส่งหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่ผู้ร้องลงมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ แล้ว หนังสือนี้เป็นการตอบหนังสือขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ครั้งที่ ๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/๓๕๐๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ซึ่งผู้ร้องได้มีโอกาสแก่ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงการไม่ยื่นบัญชี ฯ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสือ เนื่องจากพ้นกำหนดเวลาการยื่นบัญชีทั้ง ๓ ครั้งแล้ว แต่ผู้ถูกร้องยังไม่ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่ผู้ร้องแจ้งแต่อย่างใด ส่วนเอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้จัดส่งเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ คือ หนังสือของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ อุทธรณ์มติผู้ร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องส่งสำเนามาก่อนทางโทรสาร เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ แล้ว และผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ และมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญโดยให้พิจารณาวินิจฉัยโดยชอบแล้ว

(๖) เอกสารบัญชี ฯ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้จัดส่งทางไปรษณีย์ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แต่สำนักงาน ป.ป.ช. อ้างว่า ไม่ได้รับนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศร ๐๐๐๓/๐๒๓๑ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงหัวหน้าที่ทำกรไปรษณีย์นครราชสีมา ซึ่งได้รับคำตอบว่า สำเนาซึ่งใช้เป็นหลักฐานจ่ายอยู่ที่ไปรษณีย์ปลายทาง คือ ที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต และหัวหน้าที่ทำกรไปรษณีย์ดุสิตชี้แจงมาแล้ว

โดยที่พยานหลักฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับมีเพียงพอที่จะวินิจฉัยคำร้องนี้ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ มาตรา ๒๕๕ มาตรา ๓๐๑ มาตรา ๓๑๗ มาตรา ๓๒๑ และมาตรา ๓๓๑

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๑๑๕

๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๖) และ

มาตรา ๑๐ (๔)

ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้หรือไม่

๒. นายมะสุเซ็น มะสุยี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก เนื่องจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอเรื่อง นายมะสุเซ็น มะสุยี ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้

ปัญหาที่สอง ปัญหานี้มีข้อพิจารณาอยู่ ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นแรก รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๗ ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และมาตรา ๓๒๑ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ข้าราชการการเมืองได้แก่บุคคลซึ่งรับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ดังต่อไปนี้ ... (๑๖) ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (๑๗) ... ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๐ ย่อมมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ และถ้าจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามมาตรา ๒๕๕ ผู้ร้องย่อมมีหน้าที่เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับ คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

ประเด็นที่สอง เมื่อผู้ร้องพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ ผู้ร้องย่อมมีหน้าที่เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนี้ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๐ ก่อนวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับ จึงต้องถือว่า ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับ และถือว่าเป็นวันเข้ารับตำแหน่ง ในกรณีที่เข้ารับตำแหน่งก่อนวันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับ ดังนั้น กำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง คือ ภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่หนึ่ง ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มีหน้าที่ยื่นบัญชี ฯ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง คือ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่สอง และภายในสามสิบวันเมื่อพ้นจากตำแหน่งเป็นเวลาหนึ่งปี คือ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ เป็นการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่สาม แต่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ ทั้ง ๓ ครั้ง ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งไม่มีหน้าที่เตือนผู้ถูกร้องได้มีหนังสือเตือนผู้ถูกร้องรวม ๔ ครั้ง คือ หนังสือที่ ป.ป.ช. ๓๗๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ถูกร้องตอบเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ว่า ได้จัดทำบัญชี ฯ และส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แต่สำนักงาน ป.ป.ช. ตรวจสอบแล้วไม่พบ จึงมีหนังสือ ที่ ป.ป.ช. ๑๑๘๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ หนังสือ ที่ ป.ป.ช. ๑๑๕๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และหนังสือ ที่ ป.ช. ๐๐๐๒.๑๐/๓๕๐๑ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ขอให้ผู้ถูกร้องส่งมาใหม่ แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ และมีได้ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริงเป็นหนังสือ ผู้ร้องในคราวประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ด้วย

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการออกนัยพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อฟังคำแถลงของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เห็นว่า แม้จะยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่ผู้ถูกร้องในการที่ส่งบัญชี ฯ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และสำนักงาน ป.ป.ช. อ้างว่า ไม่ได้รับ โดยถือว่า ผู้ถูกร้องส่งบัญชี ฯ ครั้งแรก แล้วก็ตาม แต่คำแถลงของผู้ถูกร้องไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังเป็นข้อแก้ตัวว่า มิได้จงใจจะ ไม่ยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่สอง และครั้งที่สามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคสอง ซึ่งต้องยื่นบัญชี ฯ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ อีกทั้งไม่ส่งเอกสารประกอบรายการแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมา อันแสดงถึงความไม่ร่วมมือของผู้ถูกร้องแก่ทางราชการ

นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องได้แถลงต่อศาลว่า เป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่จะส่งบัญชี ฯ แต่อ้างว่าหาเอกสารไม่พบ เพราะไม่มีสำเนา หรือเปียกน้ำฝน ทั้งๆ ที่มีเวลามากมายที่จะขอสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ถูกร้องต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชี และสำเนาเอกสารไว้ทุกหน้าด้วย เช่น กรณีที่เป็นโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์ในที่ดิน อาจขอสำเนาได้จากสำนักงานที่ดินจังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ กรณีเงินฝาก อาจขอสำเนาสมุดคู่ฝากบัญชีได้จากธนาคารที่รับฝากเงิน กรณี สัญญากู้ยืมเงิน อาจขอสำเนาสัญญากู้ยืมเงินได้จากธนาคารที่ให้กู้ยืมเงิน กรณีรถยนต์ อาจขอสำเนาทะเบียนได้จากสำนักงานขนส่งจังหวัด และกรณีสัญญาให้กู้ยืมเงินนอกระบบ อาจขอสำเนาได้จากผู้กู้หรือผู้ให้กู้ยืมเงิน รวมทั้งขอสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมาจากสำนักงานสรรพากรจังหวัด ที่ผู้ถูกร้องมีภูมิลำเนา มาแสดงต่อผู้ร้อง แต่ผู้ถูกร้องก็มีได้ขวนขวายนำมาแสดงหรือชี้แจงเหตุผลใดๆ ทั้งสิ้น และไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะให้รับฟังได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายมะสุเซ็น มะสุยี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมด้วยเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ